

KAM-juridiikkaryhmä kokous 1/2022

Aika: 28.2.2022 klo 14.00

Paikka: Zoom

Paikalla: Jonas Lång (pj.), Janne Kuusisto (siht.), Roni Iilomo, Juha Henriksson, Soile Manninen, Pekka Heikkinen, Juha Manninen, Anniina Dahlström, Outi Hupaniittu, Timo Enroth, Mikko Kuutti, Kristina Linnovaara

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaus ja asialista

Lång avasi kokouksen 14.05. Asialista hyväksyttiin.

2. Valitaan kokouksen sihteeri

Kuusisto valittiin kokouksen sihteeriksi.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen (varsinaisen) kokouksen (8/2021) muistio on julkaistu KAM-juridiikkaryhmän sivuilla.

4. DSM-direktiiviä koskevan lakiehdotuksen eteneminen

Ryhmän ehdottomia muutoksia ei ole tulossa lakiin. Lainvalmistelu on edennyt pääosin tekijänoikeusjärjestöjen toiveiden mukaisesti. Lakiuudistuspaketti on hajotettu kahteen osaan, ja nyt käsittelyyn tulevasta osasta on "poistettu kansalliselta pohjalta valmistellut muutokset". Toisen osan aikataulua ei ole tiedossa.

Päätettiin yrittää vaikuttaa lainvalmisteluun lähettämällä kirje valmistelevalle virkamiehelle. Kirjeessä pykälän 16h kohtaa 1 eli kaupallisen jakelun ulkopuolella olleiden teosten käyttöä ehdotetaan muutettavaksi siten, että säädös viiden vuoden suoja-ajasta laskettaisiin tekoajasta eikä "kokoelmaan sisällyttämisestä".

Jatkotoimenpiteitä asiassa pohditaan sitten, kun uudistettu esitys julkaistaan keväällä.

5. Esteettömyysdirektiiviä koskeva lakiehdotus

Lakiehdotuksessa säädetään muun muassa sähkökirjoista. Ehdotuksessa säädetään vaatimuksista, mutta ei määritellä sähkökirjaa. Ei ole tiedossa, sovelletaanko säädöksiä kaikkiin esimerkiksi pdf:nä julkaistuihin asiakirjoihin.

6. Digital Services Act-asetusehdotus

EU valmistelelee asetusta, jonka vaikutuksia kulttuurisektorille ei tiedetä. Asetuksessa säädettäisiin muun muassa siitä, mitä aineistoja tulee poistaa digitaalisista palveluista. Ei-kaupalliset toimijat on rajattu ulkopuolelle, mutta tutkimus- ja opetuskäyttöä ei ole. EU valmistelelee parhaillaan myös monia muita sähköistä toimintaa koskevia säädöksiä.

7. Tietosuoja KAM-sektorilla suosituksen päivitystarpeet

Suositus on päivitettävä, koska muutoksia on tapahtunut. Korjauksia voi ehdottaa keväällä. Syksyllä kootaan päivitystyöryhmä. Juha Henriksson ehdotti lisäystä siitä, mitä sopimuksissa tulisi huomioida, kun hankitaan uusia tietojärjestelmiä.

Pohdittiin, pitäisikö suositukselle hakea virallisempi asema vahvistamalla se tietosuojaviranomaisilla. Tämä voisi johtaa muutosvaatimukseen.

Pohdittiin, voiko yhdysvaltalaiselle tutkijalle lähettää tietosuojalainsäädännön alaisia aineistoja sähköpostitse. Långin tulkinnan mukaan ei voi.

Lång on kääntänyt suosituksen ruotsiksi.

8. Muut asiat

Henriksson kertoi Time Machine -hankkeen etenemisestä. Tarkoituksena on laatia tarkempi toimintasuunnitelma. Eräs teemoista on aineistoihin liittyvien oikeuksien ja lisenssien käsittely.

Lång kertoi Avoimen tieteen ja tutkimuksen arkkitehtuuriryhmästä, jossa on pohdittu muun muassa tutkimuksessa syntyvän aineiston jatkohyödyntämistä.

9. Seuraava kokous

Sovittiin seuraava kokous järjestettäväksi 7.4. 14.00

10. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin 15.35

Helsingissä 1.3.2022 Janne Kuusisto